
Orzecznictwo Wyższej Komisji Dyscyplinarnej

Palestra 10/10(106), 86-89

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

skarżonego do obrony i przeszedł do porządku nad podaniem adwokata K. o przełożenie terminu rozprawy, podania tego w ogóle nie rozstrzygnął, zakończył w nieobecności jednego z ustanowionych obrońców, który z przyczyn obiektywnych nie mógł się stawić, postępowanie dowodowe, zamknął przewód, wysłuchał głosów stron i wydał wyrok.

W rezultacie doszło do obrazy przepisów postępowania karnego, tj. art. 76 § 2 k.p.k. Rewizja adwokata Tadeusza K. trafnie podkreśla, że skoro

ustawodawca w art. 76 § 2 k.p.k. przewiduje, iż oskarżony może mieć 3 obrońców, to wychodzi z założenia, że czynności każdego z nich mogą mieć wpływ na wynik sprawy. Naruszenie norm prawa procesowego w omówionym zakresie powoduje konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku w trybie art. 383 pkt 3 k.p.k. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, co czyni zbędnym rozpoznawanie dalszych zarzutów rewizji.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

ORZECZNICTWO WYŻSZEJ KOMISJI DISCYPLINARNEJ

ORZECZENIE

z dnia 21 listopada 1964 r.

(WKD 134/64)

Adwokat wyznaczony obrońcą z urzędu jedynie wskutek pomyłki sądu powinien się porozumieć z ustanowionym już obrońcą z wyboru. W związku z tym niepodjęcie przez niego żadnych kroków w celu ujawnienia tej pomyłki i nieporozumienie się z obrońcą z wyboru jest równoznaczne z podjęciem się obrony bez wiedzy i zgody poprzednio ustanowionego obrońcy.

Z uzasadnienia:

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna w X orzeczeniem z dnia 21.XI.1964 r. w sprawie KD 30/62 wymierzyła obwinionemu adw. AB karę nagany za to, że w grudniu 1960 r. czy też w styczniu 1961 r., będąc wyznaczony obrońcą z urzędu DE, podjął się jego obrony mimo zawiadomienia przez oskarżonego, że ma obrońcę z wyboru, przez co skłonił oskarżonego do bez-

podstawnej rezygnacji z usług adw. FG.

W złożonym od tego orzeczenia odwołaniu obwiniony zarzuca obrazę prawa procesowego i błędną ocenę okoliczności faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia oraz wnosi o uniewinnienie go od zarzucanego mu przewinienia. W uzasadnieniu odwołania obwiniony podnosi, że z oskarżonym DE rozmawiał po raz pierwszy w dniu 14 stycznia 1961 r., pismo zaś cofające pełnomocnictwo adwokatowi FG nosi datę 13 stycznia 1961 r., że obrońcę z urzędu wyznacza i zwalnia przewodniczący wydziału, że wbrew stanowisku Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej istniała sprzeczność interesów dwóch oskarżonych, których bronił adwokat FG, że adwokat FG nie dopełnił swego obowiązku przez niezawiadomienie sądu o obronie z wyboru, wreszcie że Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna błędnie oceniła zeznania św. H i pomięła dowód z zeznań świadków I, J, K i L.

Utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie, Wyższa Komisja Dyscyplinarna zważyła, co następuje:

W aktach sprawy karnej znajdują się pisma adwokata FG skierowane do Prokuratury Wojewódzkiej w Y oraz dwa pełnomocnictwa podpisane przez oskarżonego i jego żonę. Ponadto w protokole zaznajomienia podejrzanego BC z materiałami śledztwa figuruje wzmianka, że obrońca „nie stawił się”. Obwiniony twierdzi, że przeglądał akta sprawy, w której ustanowiony został obrońcą z urzędu. Świadek H. zeznał, że po otrzymaniu wiadomości od adwokata FG ojciec jego niezwłocznie zawiadomił pisemnie obwinionego o istnieniu obrońcy z wyboru. Zeznania te zgodne są z treścią pism: adwokata FG do oskarżonego — z dnia 29.XII.1960 r. oraz oskarżonego do adwokata FG — z dnia 30.XII.1960 r.

Biorąc pod uwagę przesłanki przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, należy przyjąć, że Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna miała wszelkie podstawy do ustalenia, że obwiniony został poinformowany o ustanowieniu obrońcy z wyboru. Okoliczność, czy adwokat FG w sposób należyty wykonywał obowiązki obrońcy, oraz fakt, że oskarżony wolał obrońcę z urzędu adwokata AB, nie mogły mieć żadnego wpływu na ustalenia Komisji. Pominiecie więc dowodów z przesłuchania świadków I, J, K, jako nie mogących wpłynąć na treść orzeczenia, było słuszne. Również zeznania świadka L były obojętne dla sprawy.

Adwokat wyznaczony obrońcą z urzędu jedynie na skutek pomyłki sądu powinien porozumieć się z ustanowionym już obrońcą z wyboru. W związku z tym niepodjęcie przez niego żadnych kroków w celu ujawnienia tej pomyłki i nieporozumienie się z obrońcą z wyboru jest równoznaczne z podjęciem się obrony bez wiedzy

i zgody poprzednio ustanowionego obrońcy.

ORZECZENIE z dnia 23 stycznia 1965 r.

(WKD 166/64)

I. Odpowiedzialność kierownika zespołu adwokackiego w granicach prawidłowego wykonania jego obowiązków ustalonych w art. 30 ustawy o ustroju adwokatury nie pozostaje w żadnym związku zależności od treści uchwał zgromadzenia członków zespołu. Przeciwnie, zarówno z treści art. 30 ustawy o ustroju adwokatury jak i z całokształtu przepisów prawnych regulujących zasady organizacji i funkcjonowania zespołów adwokackich wynika, że właśnie na kierownika zespołu ciąży szczególny obowiązek troski, nadzoru i kontroli nad prawidłowością wykonywania obowiązków, przestrzegania prawa oraz zasady etyki zawodowej i godności zawodu przez członków zespołu.

II. Obowiązek kontroli uchwał zespołów adwokackich i przysługujące z mocy art. 27 ustawy o ustroju adwokatury radom adwokackim prawo do uchylania uchwał sprzecznych z porządkiem prawnym oraz zasadami etyki i godności zawodu — nie są przez ustawę ograniczone żadnym terminem. Nie może więc być mowy o formalnoprawnej prawomocności jakiegokolwiek uchwały zespołu, która w myśl art. 27 u.o u.a. kwalifikowała by się do uchylenia. Tym samym upływ jakiegokolwiek terminu od powzięcia wadliwej uchwały nie może ani usankcjonować samej uchwały, ani wyłączyć odpowiedzialności adwokata, który taką wadliwą uchwałę wziął za podstawę swojego zachowania się.

Z uzasadnienia:

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna w X orzeczeniu z dnia 24.X.1964 r. w sprawie KD 82/64 wymierzyła adwokatowi AB karę dyscyplinarną upomnienia za to, że w I półroczu 1964 r. jako kierownik Zespołu w X dopuścił i tolerował rozpowszechnianie przez zespół ulotki wydrukowanej w nakładzie 4300 egzemplarzy, rozsyłanej pocztą do poszczególnych adwokatów na terenie kraju, która stanowi reklamę usług zawodowych o charakterze substytucyjnym, oferowanych przez członków tego Zespołu — mimo obowiązującego adwokatów bezwzględnego zakazu korzystania z reklamy w jakiegokolwiek postaci.

Od tego orzeczenia odwołał się obwiniony, wnosząc o jego uchylenie i uniewinnienie od stawianego zarzutu. Obwiniony uzasadnia swój wniosek tym, że w dniu 28.II.1964 r. zapadła uchwała Zespołu upoważniająca go do wysłania ulotek, o jakich mowa w zarzucie oskarżenia i że o treści tej uchwały Rada Adwokacka w X powzięła wiadomość i nie uchyliła jej przez okres prawie 4 miesięcy, tj. do dnia 18.VI.1964 r., w trybie art. 27 u.o. u.a. W tych warunkach — zdaniem obwinionego — miał on wszelkie podstawy do przyjęcia, że Rada Adwokacka w X akceptowała wymienioną uchwałę, wobec czego wykonanie jej przez rozesłanie omawianych ulotek było działaniem prawnym. Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna błędnie zatem oceniła tę istotną okoliczność, zaliczając ją jedynie do przesłanek mających wpływ na wymiar kary dyscyplinarnej.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna zważyła, co następuje:

I. Odpowiedzialność kierownika zespołu adwokackiego, zwłaszcza w granicach prawidłowego wykonania jego obowiązków ustalonych w treści art. 30 ustawy o ustroju

adwokatury, nie pozostaje w żadnym związku zależności od treści uchwał zgromadzenia członków zespołu. Przeciwnie, zarówno z treści art. 30 u.o. u.a., jak i z całości kształtu przepisów prawnych regulujących zasady organizacji i funkcjonowania zespołów adwokackich wynika, że właśnie na kierowniku zespołu ciąży szczególny obowiązek troski, nadzoru i kontroli nad prawidłowością wykonywania obowiązków, przestrzegania prawa oraz zasad etyki zawodowej i godności zawodu przez członków zespołu.

Zgodnie również z § 10 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu, a tym bardziej prawa, na każdym adwokacie — bez względu na funkcję, jaką pełni w organach adwokatury — ciąży obowiązek zwrócenia uwagi koledze naruszającemu powyższe zasady a w wypadku ciężkiego naruszenia — obowiązek zawiadomienia o tym rady adwokackiej.

II. Obowiązek kontroli uchwał zespołów adwokackich i przysługujące z mocy art. 27 u.o. u.a. radom adwokackim prawo do uchylenia uchwał sprzecznych z porządkiem prawnym oraz zasadami etyki i godności zawodu — nie są przez ustawę ograniczone żadnym terminem. Nie może więc być mowy o formalnoprawnej prawomocności jakiegokolwiek uchwały zespołu, która w myśl art. 27 u.o. u.a. kwalifikowałaby się do uchylenia. Tym samym wpływ jakiegokolwiek terminu od powzięcia wadliwej uchwały nie może ani usankcjonować samej uchwały, ani wyłączyć odpowiedzialności adwokata, który taką wadliwą uchwałę wziął za podstawę swojego zachowania się, jak w konkretnym przypadku.

III. W myśl § 60 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu

każdy adwokat jest obowiązany przestrzegać zarządzeń oraz instrukcji uchwalonych przez organa adwokatury. Jest poza wszelką wątpliwością, że obwiniony i jako adwokat, i jako kierownik zespołu podlega Radzie Adwokackiej w X. Otóż właśnie ta Rada uchwałą swoją z dnia 7 stycznia 1960 r. precyzuje w sposób jasny treść zakazu reklamy, dopuszczając jedynie możliwość ogłaszania o zmianie adresu lub o numerze telefonu, i to po uprzednim uzyskaniu akceptacji tak samego ogłoszenia, jak i jego zakresu przez dziekana Rady, czego obwiniony nie tylko nie dopełnił, ale nawet nie podjął w tym względzie żadnych kroków.

W tym stanie rzeczy oraz w świetle bezspornych ustaleń w postępowaniu przed Wojewódzką Komisją Dyscyplinarną co do treści samej ulotki, o jaką chodzi, jak również co do sposobu jej rozpowszechnienia — zaskarżone orzeczenie należało utrzymać w mocy.

ORZECZENIE

z dnia 5 marca 1966 r.

(WKD 19/66)

Paragraf 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim pozwala stosować analogię tylko i wyłącznie do przepisów k.p.k., wobec czego analogia do treści art. 35 k.k. jest niedopuszczalna.

Ani ustawa o ustroju adwokatury, ani przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym nie przewidują wydawania orzeczenia łącznego w różnych sprawach dyscyplinarnych. Paragraf 30 przepisów o postępowaniu dyscyplinarnym zobowiązuje jedynie do wy-

mierzania kary łącznej, ale tylko i wyłącznie w razie jednoczesnego ukarania.

Z uzasadnienia:

Adw. AB, skazany prawomocnymi dwoma orzeczeniami Wyższej Komisji Dyscyplinarnej oraz wyrokiem Sądu Najwyższego w trzech różnych sprawach na kary zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych, skierował do Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w X wnioski o wydanie wyroku łącznego, powołując się na to, że czyny, za które wymierzono mu kary, miały miejsce przed wydaniem pierwszego orzeczenia.

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna oddaliła powyższy wniosek przyjmując, że w postępowaniu dyscyplinarnym brak jest podstaw prawnych do wydania wyroku łącznego.

Orzeczenie to zaskarżył adwokat AB. Zdaniem odwołującego się, w postępowaniu dyscyplinarnym dopuszczalne jest łączenie prawomocnych orzeczeń, jeżeli zachodzą warunki przewidziane w art. 35 k.k.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna, utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie, zważyła, co następuje:

Paragraf 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim pozwala stosować analogię tylko i wyłącznie do przepisów k.p.k., wobec czego analogia do treści art. 35 k.k. jest niedopuszczalna.

Ani ustawa o ustroju adwokatury, ani przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym nie przewidują wydawania orzeczenia łącznego w różnych sprawach dyscyplinarnych. Paragraf 30 przepisów o postępowaniu dyscyplinarnym zobowiązuje jedynie do wymierzania kary łącznej, ale tylko i wyłącznie w razie równoczesnego ukarania.